

Kristoffer Tonning/Mark Huisman

Tekniska Servicenämnden

kristoffer.tonning@trelleborg.se

Motion (MP) För fler träd och grönska □ inför 3-30-300 modellen i Trelleborgs kommun - internremiss

Miljöpartiet de Gröna har i Motion daterad 2022-09-26 föreslagit att Trelleborgs kommun börjar tillämpa 3-30-300-modellen samt att kommunen informerar och inspirerar privatpersoner och företag att följa de delar av 3-30-300-modellen som är tillämpliga.

Siffran 3 står i korthet för att 3 träd skall finnas inom synhåll från varje bostad, siffran 30 står för att vi har en 30 procentig krontäckningsgrad i varje stadsdel och siffran 300 står för att vi har 300 meter till närmaste park eller grönområde som är minst en hektar stort. Krontäckningsgrad och avstånd till park/grönområde ligger till stor del i att bevaka detta i plan- och byggprocess medan 3 träd inom synhåll från bostad är en angelägenhet för alla fastighetsägare, såväl privata som offentliga.

300 meter till närmaste park eller grönområde kan bevakas genom att det läggs som en rutin i arbetet med översikts- och detaljplaner. För att kunna jobba med krontäckningsgraden behöver denna kartläggas som utgångspunkt för vidare arbete. Tekniska servicenämndens uppgift ligger här huvudsakligen i att förvalta träd och grönområden i den riktning som utpekats 3-30-300-modellen.

Tekniska serviceförvaltningen förankrar sitt yttrande i. 1 Konijnendijk, C. & Östberg, J. Movium Fakta nr 4 2022. 3-30-300-regeln, för gröna och mer hälsosamma städer. 2 Förvaltningens deltagande I internationell kurs (web) ”from concept to action. “introducing the 3-30-300 rule for urban forestry and greener cities: From concept to action.”

Grönområden och träd kan spela en viktig roll för att kyla ner städer och minska föroreningarna. De bidrar till en bättre hälsa hos befolkningen genom att öka det mentala välbefinnandet, uppmuntra till fysisk aktivitet och fungera som gröna, sociala mötesplatser. Det finns forskning som visar att en ökning av den totala grönmassan i städer minskar antalet dödstal, siffran för Malmö är 90 personer. Nationella och lokala myndigheter har börjat fastställa standarder på hur långt invånare skall ha till ett allmänt tillgängligt grönområde. I Sverige har exempelvis Boverket jobbat med avståndsrekommendationer till grönområden av olika slag. 300-modellen är således inte helt ny men aktualiseras i och med att den kan knytas samman med 30 % krontäckningsgrad och 3 synliga träd från bostad.

Krontäckningsgrad är däremot ett begrepp som kommit de senaste åren.

Krontäckningsgrad är arean av löv, grenar, och stammar på träd som täcker marken när man ser det uppifrån. Mål för krontäckningsgrad finns från Naturvårdsverket, de rekommenderar minst 25 % krontäckningsgrad i våra städer och att vi ökar vår krontäckningsgrad med 2 % fram till 2025 jämfört med 2015 års nivå.

Krontäckningsgraden skall inte baseras på hela kommunens trädbestånd utan på träden i varje enskild stadsdel. Nackdelen med krontäckningsgrad är att den inte säger något om arter, det är ett tvådimensionellt mått och det säger inget om kronans volym eller kvalitet. I områden där det kan vara svårt att etablera träd kan man istället jobba med 30 % grönyta i form av busk- ört eller annan lägre vegetation.

Att kunna se och bo nära grönska bidrar till bättre hälsa. Det finns forskning som visar på att barn vars skolmiljö präglas av grönska är bättre på problemlösning än barn vars skolmiljö saknar grönska.

300 meter till närmaste park kan kompletteras med andra avstånd, som maximalt 5 km till ett större grönområde om 100 Ha. Viktigt är att det är grönytor med kvaliteter, inte bara en slät gräsyta. Viktigt också att den faktiska gångvägen är det som räknas, inte fågelvägen som kanske störs av diverse hinder.

3-30-300 regeln lades fram av forskaren Cecil Konijnendijk i februari 2021 (under några år verksam vid SLU i Alnarp). Regeln pekar på att man kan förbättra folkhälsan och klimatet genom att utnyttja fördelarna med träd och grönområden, genom att alla helt enkelt får tillräckligt med grönska.

Hur skall då detta kunna implanteras och förveckligas i Trelleborg? Utbildning är en av nyckelfaktorerna för att nå framgång i implementering och uppnående av 3-30-300-modellen. Utbildning bör gälla även vår egen organisation i såväl beslutande, planerande som förvaltande roller. Att förstå trädens betydelse för klimat och hälsa och få ökad kunskap om de ekosystemtjänster träd levererar bör spridas till såväl politiker, tjänstemän som medborgare.

I några av kommunens beslutade dokument finns redan beslutstexter som knyter av till 3-30-300:

I naturplan för Trelleborgs kommun (sid. 94, antagen 2021), Effektmål 2, 1 Trädens närvaro och dess mångfald ska öka står det att

- Ta fram riktlinjer för hantering av träd i offentliga miljöer (finns dokument från 2015, Tekniska nämnden)
- Ta fram riktlinjer för hantering av alléer i tätorterna och utmed landsvägarna Identifiera betydelsefulla områden och dess volym

Miljömålsprogram (antaget 2022) har också mål om Ekosystemtjänster:

Sid 3. Trelleborgs kommun ska ha ett systematiskt arbetssätt för att ekosystemtjänsternas värden och funktioner ska hanteras vid beslut om planering och exploatering. Antal projekt där ekosystemtjänstanalys genomförts. Berör: Samhällsbyggnadsnämnden Kommunstyrelsen Tekniska servicenämnden

Sid 7 Träd- och växtlighetsstrategi ska arbetas fram, med fokus på arter som bäst gynnar den biologiska mångfalden, samt i vilken mängd som det är lämpligt att plantera, i samband med nyproduktion av bostäder, förskolor, skolor, äldreboenden osv. Framtagen strategi. Berör: Tekniska servicenämnden Trelleborgs Hamn AB AB Trelleborgs Hem Samhällsbyggnadsnämnden Kommunstyrelsen

I Trelleborgs kommun finns goda förutsättningar att arbeta mot att implementera 30-300, klimatet för träd är bra och vi har många uppvuxna stora träd i vår kommun. Samtidigt finns trender som skötselsfria trädgårdar, förtätningar som eliminerar grönområden och trygghetsåtgärder som hotar träd där vi behöver vara vaksamma och hitta goda lösningar. Mer resurser till träddokumentation och mätning av krontäckning kan också vara viktiga bidrag för att nå målen.